

PRAVOPIISNI ZNAKOVI:

Rečenični znakovi nam služe za pravilan izgovor, a pravopisni za pravilno pisanje. To su: bjelina, točka, zarez, dvotočka, zagrade, spojnica, crtica, navodnici- pravila njihova pisanja ponovit ćemo. Još imamo: upitnik s uskličnikom, točka sa zarezom, trotočka, polunavodnik, izostavnik, kosa crta...

1. BJELINA je prazno mjesto u tekstu koje se nalazi:
 - Između riječi
 - Iza točke, zareza, dvotočke, upitnika, uskličnika
 - Između sastavnica nadnevka: 25. 12. 2021.
 - Između kratica i dijelova kratica: pr. Kr. / 3. l. j.
 - Ispred i iza matematičkih znakova: $5 + 2 = 7$
 - Između inicijala: A. G. Matoš
 - Između broja i znaka za mjernu jedinicu: 5 kg
2. NAVODNICI – njima se označuje: navod (citat), upravni govor, ironija, isticanje naslova ili imena.
U rukom pisanome tekstu upotrebljavaju se navodnici, a u tiskanom se tekstu mogu upotrebljavati i navodnici i crtice: / - Dobro sam.- rekao je Marko./

3. ZAGRADE- Koristimo prilikom pisanja više tipova zagrada, koristimo ih ovisno o stručnosti teksta, najčešće su to oble zagrada. Između oblih zagrada i teksta u zagradama se ne ostavljaju bjeline:

Naši su otoci (Brač, Vis i Hvar) najljepši na svijetu.

4. TOČKA - Kada pišemo točku? Osim na kraju izjavne rečenice, pišemo je:

- Iza rednih brojeva napisanih arapskim i rimskim brojkama:

Završila sam 8. razred / Rođena je 6. XI. 1990.

- Na kraju uspravnog nabiranja:

Danas kupi: - jedno mlijeko

- novine.

- Iza većine kratica: dr., sci., itd., prof., tj.

- Ispred drugih pravopisnih znakova:

Sretna 2021.! / U vrijeme rata (1991. – 1995.) sve je bilo drugačije.

RAZLIKA ZNAČENJA: Možeš li doći do 15? / odnosi se na 15 sati/

Možeš li doći do 15.? / odnosi se na 15. dan u mjesecu/

5. **ZAREZ pišemo:**

- u nizanju riječi, nezavisnih i zavisnih surečenica
- između više pridjeva
- pri uvođenju neovisnih rečeničnih dijelova(riječi u vokativu)
- usklika
- umetnute surečenice (Jabuke, koje su bile zelene; nismo brali.)
- ispred zaključnih, isključnih i suprotnih veznika
- u inverziji (kada zavisna surečenica prethodi glavnoj)
- ispred i iza atributa i apozicije kad se nalaze iza imenice na koju se odnose:
(Tomislav, prvi hrvatski kralj,)
- **Iza prezimena u slijedu prezime pa ime:** Matoš, Antun Gustav / Antun Gustav Matoš
- **Kada se datum nalazi iza oznake mjesta u nominativu:** Split, 1. 1. 2021.
/ Zarez ne pišemo kada se datum nalazi iza oznake mjesta u prijedložnom izrazu:
U Splitu 1. 12. 2020. /

6. **KOSA CRTA (/)** pravopisni je znak koji se može pisati dvojno:

- bez bjeline u zapisu telefonskih brojeva, adresa, klasa, Uredžbenih brojeva, nadnevaka:

Klasa: 110-01/09-01/01 NN 82/12 12/12/2012.

- S bjelinom pri odjeljivanju stihova koje pišemo u slijedu:
Teče i teče jedan slap; / Što u njemu znači moja mala kap? /

7. **ZNAK ZA OMJER** – između brojeva piše se s bjelinom: Rezultat je bio 1 : 2.

U vremenskom zapisu ne odvaja se od brojeva: Večera će biti u 19:30.

8. **CRTICA (-)** je pravopisni znak koji se piše s bjelinom slijeva i zdesna

Crticu pišemo pri:

- A) Pri navođenju upravnog govora /umjesto navodnika/
 - Jesi li jučer vidio Marka?
- B) Pri uspravnom nabranjanju:
 - glavni niz A

- dopunski niz B

- C) Pri izražavanju sučeljavanja:
utakmica Hajduk - Dinamo
vozni red Split – Zagreb

Na trgovini se radno vrijeme piše: 8 – 12, čita se od do. Nepravilno je kada se zapiše (čemu svjedočimo na mnogim primjerima): od 8 – 12, mora biti ili jedan ili drugi način

- D) Pri povezivanju dviju sastavnica:
Oteto – proketo, strpljen – spašen, idi mi – dođi mi, znao – ne znao

9. **SPOJNICA (-) je pravopisni znak koji se piše bez bjelina slijeva i zdesna.**

Sa spojnicom se pišu:

- A) Dvije sastavnice od kojih se prva ne sklanja, koje označuju jedan pojam, a svaka ima svoj naglasak:
aperitiv-bar, zemlja-zrak, ping-pong
- B) Dvije sastavnice od kojih je prva oznaka, simbol, kratica ili broj:
e-pošta, ph-vrijednost, 8-bitni, 18-godišnjak
- C) Imena i prezimena koja su službeno zapisana sa spojnicom:
Ana-Marija, Ivana Brlić- Mažuranić
- D) Kada rastavljamo riječi na slogove ili prenosimo u novi redak:
ma-ma
- E) Kada sklanjamo neku kraticu ili broj:
EU/ EU-a, NATO/ NATO-u, 30-ak, 80-ih
- Još ima ovih pravila, ali ovo su najosnovnija